

Практыкаванні са слоўнікавымі словамі

II клас*

Акварыум

1. Расшыфруйце слоўнікавае слова і запішыце яго.

3	2	1	4	7	6	5	8
в	к	а	а	у	ы	р	м

2. Якая літара «збегла» са слова? Злучыце яе з месцам пропуску ў слове.

й у

аквары...м

* Малюнкi да слоўнікавых слоў змешчаны на каляровай укладцы.

3. Гульня «Лесвіца». «Спусціцеся» па лесвіцы і дапішыце патрэбныя словы. Зафарбуйце радок, у які ўпісана слоўнікавае слова.

а	к	в	а				М			
а	к	в	а						н	ы

Дапоўніце гэтымі словамі верш:

_____ыя рыбка
У _____е Міла
Рыбак кожны дзень карміла.
Ды ў _____е рыбка
падрасталі штось не шыбка.
(Анатоль Зэкаў [1, с. 56])

Шыбка — тут: **хутка**.

Якое захапленне ёсць у Мілы?

4. Дапоўніце верш слоўнікавым словам. Каго нагадвае сомік?

Сомік

У _____е сомік
носам тыцкаецца ў шыбку
так пацешна, нібы гномік.
Палюбуюцца на рыбку!
(Данута Бічэль-Загнетава [2, с. 20])

Шыбка — тут: **шкло, з якога зроблены акварыум**.

5. Прачытайце верш. Дапішыце ў слоўнікавае слова прапушчаную літару.

У аквары...ме гупі
Падабаецца быць групай.
Між раслінаў, як нідзе,
Ім так хораша ў вадзе.
(Міхась Пазнякоў [3, с. 225])

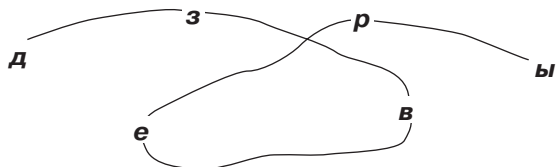
Гупі — акварыумная рыба.

Разгледзьце малюнак. Апішыце, як выглядае гупі.

Дзверы

1. Разблытайце «павуціну» і запішыце слоўнікавае слова.

Запішыце словы, якія «схаваліся» ў слоўнікавым слове.

2. Прачытайце верш. Дапоўніце яго слоўнікавым словам.

Два браты

Гучна — «ба-бах!» —
_____адкрытыя.
Жаласна — «дзінь!» —
шклянка разбітая.

Зноўку бягуць —
з гіканнем, тупатам.

Падаюць, коцяцца.

Ой! — з грукатам.

(Таццяна Мушынская [4, с. 28])

Выберыце словы, якімі можна апісаць братаў:

Веселуны, ціхоні, непаседы, балаўнікі, свавольнікі, разумнікі.

3. Прачытайце загадку. Дапішыце прапушчанае слоўнікавае слова.

Дом на рэйках падкаціў,
_____шчыра адчыніў.

Той, хто едзе, паспяшай,
Не затрымлівай _____.

(Міхась Пазнякоў [3, с. 225])

Запішыце слова-адгадку.

4. Дапоўніце сорагаворку слоўнікавым словам. Навучыцеся правільна яе вымаўляць.

_____састарэлі: рыпелі і скрыпелі.

(Анатоль Клышка [5, с. 13])

5. Прачытайце загадку.

Стаяць навідавоку.

Цераз парог — ні кроку.

(Анатоль Клышка [6, с. 41])

Запішыце слова-адгадку.

Дождж

1. Разгадайце рэбус. Запішыце слова, якое ў вас атрымалася.

, ЖДЖ

2. Дапоўніце сказы патрэбнымі словамі:

Вялікі _____ — гэта лівень.

Маленькі дождж — гэта _____.

3. Прачытайце верш. Дапоўніце яго слоўнікавым словам.

_____да раніцы ішоў,

раніцай —

стаміўся:

пэўна, спачываць пайшоў,

бо за ноч —

стаміўся.

(Мікола Чарняўскі [7, с. 7])

4. Прачытайце і адгадайце загадку. Запішыце слова-адгадку.

Ён раптам зашумеў:

— Шу-шу.

Забарабаніў па страсэ.

Калі прыйшоў, пачулі ўсе.

Калі пайшоў, ніхто не чуў. _____

(Уладзімір Мацвееў [8, с. 60])

5. Прачытайце верш. Дапоўніце яго слоўнікавым словам.

Па-над полем беглі хмары,
Гром у бубен гучна ўдарыў.
І пусціўся басанож
Танцаваць блакітны _____.
(Міхась Пазнякоў [3, с. 177])

У слоўнікавым слове падкрэсліце літару, якая абазначае галосны гук.

6. Прачытайце скарагаворку. Устаўце ў слоўнікавае слова прапушчаныя літары.

Зранку цэлы дзень
Дож__ па вуліцы ідзе.
Дож__ руплівы, палівай! —
Слаўны вырасце ўраджай.
(Міхась Пазнякоў [3, с. 183])

Навучыцеся правільна вымаўляць скарагаворку.

Рукзак

1. Разгадайце рэбус. Запішыце слова, якое ў вас атрымалася.

1,2,5

2. Якая літара «збегла» са слова? Злучыце яе з месцам пропуску ў слове.

к г

ру[ ]зак

3. Гульня «Лесвіца». «Спусціцеся» па лесвіцы і дапішыце патрэбныя словы.

р	у				к		
р	у				ч	о	к

Дапоўніце сказ слоўнікавым словам:

Жэня склала кнігі, сшыткі і пенал у _____.

4. Дапоўніце сказ слоўнікавым словам.

Маленькі _____ — гэта рукзачок.

Запішыце сказ пад дыктоўку настаўніка.

5. Прачытайце загадку.

Ці малы я, ці вялікі —
Ды заўсёды ўсё ж мяне
Людзі носяць
На спіне.

(Міхась Пазнякоў [9, с. 135])

Запішыце слова-адгадку.

Спіс выкарыстаных крыніц

1. Зэкаў, А. Кенгуру ці кенгура? : казкі і вершы : для мал. шк. узросту / Анатоль Зэкаў. — Мінск : Нар. асвета, 2013. — 94 с.
2. Бічэль-Загнетава, Д. І. Гараднічанка : вершы / Данута Бічэль-Загнетава. — Мінск : Юнацтва, 1993. — 48 с.
3. Пазнякоў, М. П. Святло дабрыні : азбука, лічэбнікі, лічылкі, вершы, скарагаворкі, каламбуры, загадкі, крылатыя выразы, казка : для дзяцей мал. і сярэд. шк. узросту / М. П. Пазнякоў. — Мінск : Звязда, 2015. — 320 с.
4. Мушынская, Т. М. Вожыкі ў футбол гуляюць : вершы, апавяданні, казкі : для дзяцей мал. шк. узросту / Таццяна Мушынская ; мастак Г. С. Хінка-Янушкевіч. — Мінск : Літаратура і Искусство, 2008. — 136 с.
5. Клышка, А. К. Прыгаршчы языкаломак / А. К. Клышка. — Мінск : Народная асвета. — 2011. — 31 с.
6. Клышка, А. К. Тысяча арэшкаў : загадкі для дзяцей і дарослых / А. К. Клышка. — Мінск : Народная асвета, 2012. — 127 с.
7. Чарняўскі, М. М. Едзе вожык на кані : прымаўлянкі-забаўлянкі : для дзяцей мал. шк. узросту / Мікола Чарняўскі ; маст. Вольга Якубоўская. — Мінск : Звязда, 2016. — 16 с. : іл. — (Вясёлы калейдаскоп).
8. Мацвеенка, У. І. Сябрынка : вершы, загадкі, казкі : для малод. шк. узросту / У. І. Мацвеенка ; маст. А. І. Гармаза. — Мінск : Юнацтва, 1995. — 127 с.
9. Пазнякоў, М. П. У родным краі : для дзяцей мал. шк. узросту / Міхась Пазнякоў ; маст. Сяргей Волкаў. — Мінск : Літаратура і Искусство, 2009. — 144 с.

Крыніцы ілюстрацый: <http://aquadiletant.ru/uploads/store/d5/86/b5/d5d86bb5757ee7c713564e476b82f6c2.JPG>; <http://igraem.pro/wp-content/uploads/2011/05/home1.jpg>; <https://avatars.mds.yandex.net/get-pdb/963327/4a2491a6-dd18-47df-b2ce-76197d854b03/s1200>; https://wordassociations.net/image/200x/svg_to_png/piotr_halas_padlock.png.

Свірыдзенка В. І., кандыдат педагагічных навук, дацэнт;
Антановіч Н. М., кандыдат педагагічных навук, дацэнт.

Кафедра беларускага і рускага мовазнаўства факультэта пачатковай адукацыі БДПУ